

Socialdepartementet

Statens folkhälsoinstitut
831 40 Östersund

Uppdrag att genomföra en förstudie av behovet av att vidareutveckla metoder för ekonomiska bedömningar av folkhälsoåtgärder

Regeringens beslut

Statens folkhälsoinstitut ges i uppdrag att genomföra en förstudie av hur metodiken för samhällsekonomiska bedömningar av åtgärder inom folkhälsoområdet kan utvecklas på kort och lång sikt.

Statens Folkhälsoinstitut ska i uppdraget:

- ge förslag på lämpliga fallstudier som kan genomföras för att öka kunskapen om vilka hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder som är kostnadseffektiva. Förslagen ska innehålla uppskattningar av kostnader för fallstudierna och förslag på vilka aktörer som bör medverka. Samverkan mellan myndigheter, lokal och regional nivå samt lärosäten uppmuntras.
- kartlägga vilka metodfrågor som det är särskilt angeläget att gå vidare med för att utveckla den samhällsekonomiska metodiken på folkhälsoområdet. Kartläggningen kan göras av institutet eller av lämpligt lärosäte och bör i relevanta delar ta hänsyn till internationella erfarenheter på området.
- ge förslag på former för det vidare arbetet med utvecklingen av metodiken på området, och då speciellt vilka aktörer som bör ingå i ett fortsatt vidareutvecklingsarbete.

Statens folkhälsoinstitut ska i relevanta delar samverka med berörda myndigheter på området.

En skriftlig rapport om genomförandet av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2012. Rapporten ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Det är angeläget att öka kunskapen om vad som är kostnadseffektivt folkhälsoarbete. Det är viktigt att beslutsfattare vet vilka metoder som ger resultat, vilka sambanden är mellan insats och resultat, hur stora effekterna i så fall är samt om de står i rimlig proportion till kostnaderna. Genom hälsoekonomisk analys och utvärdering av folkhälsoarbetet kan olika insatsers effektivitet jämföras. Det är först då som de ekonomiska argumenten för samverkan och förebyggande insatser framträder tillräckligt tydligt. Kortsiktiga prioriteringar leder till ineffektivt resursutnyttjande. En ond cirkel riskerar då att uppstå, där hjälpbehövande inte får stöd, vilket genererar högre kostnader längre fram och ännu sämre möjligheter att ge tillräckliga insatser. En av de viktigaste förutsättningarna för att kunna bryta detta mönster är att man klargör vilka samhällsekonomiska konsekvenser olika handlingsalternativ får.

Hälsoekonomiska metoder för utvärderingar av nya läkemedel eller nya arbetsätt inom vården är ett förhållandevis väl utvecklade. Däremot är metodiken för ekonomiska analyser av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser inte tillräckligt väl utvecklad. Detta är något som har uppmärksammas under en längre tid. Regeringen har vid ett flertal tillfällen (prop. 2002/03:35, prop. 2007/08:110) pekat på behovet av att utveckla metoder för att kunna beskriva de ekonomiska konsekvenserna av folkhälsoinsatser.

Statens folkhälsoinstitut publicerade redan 2003 rapporten Hälsoekonomi för folkhälsoarbete – introduktion och debatt där institutet konstaterar att folkhälsorelevant hälsoekonomi behöver få en starkare ställning. FHI har sedan 2009 i uppgift att bidra till utvecklingen av hälsoekonomisk metodik inom folkhälsoområdet samt stödja tillämpningen av dessa metoder.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Patrik Nylander

Kopia till

Finansdepartementet - Budgetavdelningen
Socialutskottet
Riksrevisionen
Socialstyrelsen

u.h.

Anders Ekholm, S/VS-A
Karin Nilsson-Kelly, S/FST
Helena von Knorring, S/FS